

اورنبورغ ایچون

سنه لك بهاسی. ۳ صوم «تین
یارم سنه لگی. ۱ « ۵۰
اوج آیلمی. ۱۰ « «

چیت شهرلرگه

سنه لك بهاسی. ۴ صوم «تین
یارم سنه لگی. ۲ « «
اوج آیلمی. ۱۰ « ۲۰

چیت مملکتلرگه

سنه لك بهاسی. ۶ صوم «تین
یارم سنه لگی. ۳ « «
اوج آیلمی. ۲۰ « «

اورنبورغ ژورنال «دین
ومعیشت» تلیفون نومبر ۲۸۹

بره ملاب
۱۲ تین

دین و معیشت

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صواعق
وبيع و صلوات و مساجد ینکر فیها اسم الله
کثیرا ولینصرن الله من ینصره ان الله لقوی عزیز

زمان تاسیسی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه سنده

۳ نچی سنه

بیارلگان یازو
لرنی اوزگار تورگه
اداره اختیار لیدر.
باصلمغان یازولر
کیرو فایتارولماز.
مارقه سز خطلر
قبول ایدلماز.
آدرس آلاشتر
رغه ۲۱ تین آلذیر.
آدریسی آچق
یازولری اوتنوله.
آدریسز مقاله لر
درج ایدلماز.

هفته ده بر مرتبه نشر اولنان دینی، فنی، ادبی و سیاسی ژورنالدر

شهر ایچی شا کردلرینه یلغه ۲ روبله ۵۰ تین چیت شهر شا کردلرینه یلغه ۳ روبله در.

اخبار

فهرست

مسئله

قاضیخان عباره سنه
توجیه.

ردالانقلابیون

مسجدده نکاح

حجاب

علماغه آچق خط

صفر آی کیتب ربیع

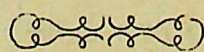
الاول نک کیلوی

شعر

تورلی خبرلر

خارجی خبرلر

اورنبورغ خبرلری

«دین و معیشت» مجله سنه ۱۹۰۹ نچی سنه ایچون ابونه دفتری آچلدی.
«دین و معیشت» مجله سی ۱۹۰۹ نچی سنه ایچونک شولایوق اولک گیجه هفته ده بر
دفعه نشر اولنه چقدر. سنوی بیاسی اورنبورغ ایچون ۳ روبله اورنبورغدن چیتکه
۴ روبله اوله چقدر. مستثنا اولارق چیت شیر طلبه لرینه ۳ روبله اورنبورغ طلبه لرینه
۲ روبله ۵۰ کاپیک در.
بیاره توریکز تیزدن آقجه بیارررمز «دیب یازوچی محترم افندیئر-
ننک عفرلرینی اوتنه مز زیرا ایکی سنه بوینچه بو اوتنچلر بوینچه ژورنال
بیارگاله دک بعضلرینه آقجه صوراب نچه دفعه لر خطلر یازساقده هیچ بر جواب آله آلمدق.
بناء علیه اداره مز بوسنه پیروط آقجه سن بیارمگان هیچ کشیکه ژورنال بیارمسکه
ویر مشدر. بوقرارنی هیچ کیم ایچون بوزلیدر.
دخیده ۹۰۷ نچی و ۸ نچی یلارنک ژورنالنی توپلسب بیارور ایچون آقجه
بیارگان کشیلرگه. ۷ نچی یل ژورنالندن ۱۵ نسخه سی ۸ نچی یلندن ۳ نسخه نومرلر
اداره ده قالمدی. شوشی قدرگه راضی بولغان کشیکه ۷ نچی یل ژورنالینک توبله مگانی
۲ صومغه توبله گانی ۳ صومغه ۸ نچی ژورنالینک توبله مگانی ۳ نسخه کیم ۳ صومغه توبله گانی
۴ صومغه قدر بیاریلور آقجه بیارگان کشیلردن بوخصوصه خط کوتامز.

مسئله

عزت لومز محرر افندی! جناب لاریغه اوتنه من اوشبو
سؤال لار مزغه کتب معتبره لار دن جواب شافی یازماق
نکزی معتبر ژورنالکز واسطه سی برله

۱ نچی سؤال - بر کمسه اوغلینه خاتون آلعانده مهر
مؤچنگه اوزم کفیل من دیوب متر یقهغه امضا قیلله لکن
شول کمسه قبل الادأ وفات بوله شول متوفی نك ترکه -
سندن مقدار مؤجلانی آلوب خاتونغه ویر مک تیوشمی
یا که موتی سبیلی کفاله ساقط بوله می؟

۲ نچی سؤال - شول کمسه سلامت وقتنده منک
صوم کشر آچه حاضرلاب بر امین کمسه قیلینه طا
پشروب قویغان حج اوچون دیوب لکن حجکه اوزی
وار آلماینچه وفات بولدی باشقه چه وصیتی یوق صبی
لاری وار شول کمسه نك منک صوم آچه سی برله
بدل حج قیلدر و تیوش بولور مویا که ورثه لر که تقسیم
تیوشمز بینوه توچروا؟

اداره فیشقی ده امام خطیب مطهر الکمالی.
۱ نچی سؤال منک جوابی - توبانده کی روایتلر که
بناء متوفی نك ترکه سندن مقدار مؤجلانی آلوب بر مک
تیوشلی ایدیکی آنکلانه در. (سئل فی رجل کفل مهر
زوجه ابنه و مات الاب هل یؤخذ من ترکه ام لا؟
اجاب نعم یؤخذ المهر من جمیع الترکه بسبب ما ذکر
من الکفالة واللہ اعلم) الفتاوی الخیریه بهامش
العتود الدریه ج ۱ صحیفه ۳۸۴

دخیده شوشی سأل وجوابنک اوستونده کنه دخی
بر سؤال وجواب مسطوردر که حل مسئله به بیک
زیاده تعلق اولدیغی ایچون نقل ایتمک مناسب
کورلدی.

(سئل فی رجل توفی عن زوجته وخمسة بنین
وثلاث بنات منها ثم ماتت احداهن عن زوج وعمن
ذکر والترکه مستغرقة بالدين ففوضت الزوجة عن
صدقتها کرما وزوجه ابنه للکفالة مهرها بغير اذن

ابنه کرما وقضى القاضی به هل لزوج المیتة ابطال
قضاء القاضی بذلك مع استيفاء الشرايط ام لا؟ اجاب
لا یقدر علی ابطال انصب علیه قضاء القاضی المستوفی
لشرايط الشرعیة وقد تقرر فی الشرع الشریف تقدیم
الدين علی الارث. وان الکفیل بغير امر المكفول عنه
لا یرجع وانه اذا مات یستوفی من ترکنه ولا رجوع
للورثة علی المكفول عنه كما صرح به فی البحر وغيره
والله اعلم. خیریه

دخیده بر روایت (ولو کان الابن کبیرا وضمن
الاب عنه بغير امره فی صحته ثم مات الاب واخذت
المرأة من ترکنه لم یرجع ورثته بالاجماع کذا فی
قاضیخان) هندیه ج ۱ صحیفه ۳۲۶

بزم دیار مزده عادت آتا بولغان کشی اوغلینه قز
آلوب بیره در. اوغل بولغان کشی آتاسینه «اتکلی
بنم ایچون مهر که کفیل اول» دیب ایتمه ایدر. بناء علیه
بو مسئله ده مقدار مؤجلانی ترکه دن آلوب خاتونغه
بیر کاندنوزنک فالغاننی بین الورثة تقسیم قیلورغه تیو
شلی بولادر. فاما اوغل آتاسنه «اتکلی کفیل بول» دیکن
بولسه خاتون ترکه دن مهرنی آلسه بو وقت بو مهر
خاتوننک زوج بولغان اوغلنک حصه سنه کرتیله در.

۲ نچی سؤال جوابی - حج قیلدر مق ایله وصیت
ایتمکان میتنک ورثه سی کبار اولدقلری حالده ده آنلر
غه میت ایچون حج قیلدر مق واجب توکلدر. اما ورثه
کبار اولدقلری حالده آنالری ایچون بلا وصیت حج
قیلدرسه لار امام اعظم رحمة الله علیه حضر تلری یجزیه
انشاء الله دیمشدر. لکن ورثه آراسنده صغیر ویاخود
صغارلر اولورسه تریکه دن حج قیلدر مق تیوشلی نوگل
در بو صورتده ورثه کبار ترکه ده بولغان اوز حصه
لرندن یاخود بالکل باشقه اوز صومالرندن آنالری
ایچون حج قیلدرسه لار بوده یجزیه انشاء الله تحتنه داخلدر.
بو قدرده ملا مطهر افندیک استشکال ایتمدیکی
معلومدر. ظنمزه آنک استشکالی میتنک منک صوم
آچه نی حج ایچون دیب سودا مالی آراسندن چیغاروب

جمعت له معتبر دین و معیشت مجله سنده جواب یازمکنزنی
اوتنه مز کاسم او یازی ویز او ای استانس سندان بوفیت چیک
خیرالله بیاشف

۱ نچی سؤال ماشینه بر حیواننی تابطاب کیتسه
ایکی گه بولب ایکی طرفینه ترک (جانلی) اولسه شونی ذبح
ایتکاندان صونک هر ایکی طرفنی اکل جائز اولورمی؟

۲ نچی سؤال بر کهنه سفر نیتی ایله چقوب توه
ایله اوچ کونک یولنی ۵،۶، ساعتده یورسه شول
کهنه مسافر اولوب نماز لرن قصر قیلرمی؟

۳ نچی سؤال بر امام بر قومک امامتک قیلوب
تورسه شول امامنک سرقه و شرب مسکرات ایله مبتلا
ایدکن قوم بله توروب شول امامغه اقتدا قیلولری
دورست اولورمی؟

۴ نچی سؤال دار الحربدان شرف اسلامه مشرف
اولان بر کهنه بر قاچ مسلمانلره بر مدت امامت
ایتدندان صونکره امامتم حالده مرتد ایدم دیب ینه
دار الحربک کیتسه قولی مقبول اولوب اول کهنه لر
صلاتلرینی اعاده قیلورلرمی؟

اداره

۱ نچی سؤالک جوابی توبانده کی روایتکه بنا بویله
حیواننی ذبح ایله بولسه ده امام ابیوسف رحمه الله
علیه قاشنده اکل درست توکلدر (و ذکر ابن سماعة
فی زیاده عن ابیوسف رحمه الله تعالی لوان رجلا
قطع شاتانصفین ثم ان رجلا فری اود اجها والرأس
یتحرك اوشق بطنها فاخرج ما فی جوفها و فری رجل
آخر الاوداج فان هذا لا یوکل لان الاول قاتل)
هندیج ۵ صحیفه ۲۹۱ فی المتفرقة.

لکن امام اعظم رحمه الله علیه قاشنده بویله
حیواننک باش طرفنی ذبح ایدلسه قبل الذبح حیوتی
معلوم بولغانده شول طرفنی اکلنک جوازی توبا.
نده کی عبارتدن آکلانده (ومنها ای من شرایط
الذکاة) قیام اصل الحیات فی المستأنس وقت الذبح
قلت اوکثرت فی قول ابیحنيفة رحمه الله تعالی وعند

امین بر کهنه ننگ قولینه طابشر مقنده در. کتب فقیهه
دن آنکلاشلدیغینه کوره آفچه نی امین قولینه طابشر مق
وصیت توکلدر. بناء علیه اول آفچه غه جمله ورثه ننگ
حقی تعلق ایتدر. ورثه آراسنده صیبلرده اولدیغی
ایچون اول آفچه ایله حج قیلدر مق درست توکلدر.

حتی وفاتندن مقدم بر کهنه دیگر بر کهنه
یه بنم ایچون حج قیل "دیوب منک صوم بیروب قویسه
ده وفات ایتسه بو میتنک ورثه سی مذکور کشتی دن
اعرا مننون اول منک صومنی قایتاروب آلورغه و بین
الورثه تقسیم ایدرگه حقلری واردر. (ولو ارثه
ان یسترد المال من المأمور مالهم یحرم و کذا
ان احرم وقد دفع الیه لیج عنه وصیه فاحرم ثم
مات الامر) در المختار قبیل باب الیدی (قوله و کذا
ان احرم وقد دفع الیه لیج عنه وصیه الخ، هذا
الترکیب فاسد المعنی و وجد فی نسخه لیج عنه بلا
وصیته وهی الصواب لان المراد ان المحج عنه اذا
لم یوص بالهج و لکنه دفع الی رجل لیج عنه ثم
مات الدافع فلمورثه استرداد المال الباقی من الرجل
وان احرم بالهج قال فی النور و قیدنا بكون الأمر و صی
بالهج عنه لما فی المحيط لو دفع الی رجل مالا لیج
به عنه فاهل بحجة ثم مات فلمورثه ان یاخذ و اما بقی
من المال معه) رد المختار قبیل باب الیدی ج ۲ صحیفه
۲۰۴ فی نسخه

ایشته بو عبارت لرن دن آنکلانده در. حج ایچون دیب
حاضر لنوب قویلغان آفچه ننگ صاحبی مذکور آفچه
ایله حج قیلدر یکز دیب وصیت ایتما یچه وفات ایتسه
اول آفچه وارث لره که میراث بولوب قالوی هم ورثه
لر آراسنده صیبلر بولغانده اول آفچه دن حج قیلدر و
نک تیوشسزلکی.

ایشته بر کتب فقیهه قاراب طابدیغمز جواب شو
ندن عبارتدر.

حر متلو بحر افندی!

توبانده یازیلر چه ق سؤال لرمزه کتب شریعتکه مرا-

العبد والا عرابي والفاسق والاعمى وولد الزنا فان
تقدموا (جاز) مختصر القدوري صحيفه ۳۰
۴ نچي سوءالنك جوابي مرتد ايدم ديكان كشينك
قولي شرعا مقبول توگلدرد. بنا عليه اكا متابعتله نماز
فيلغان كشيرنك نماز ريني اعاده قيلو واجب توگلدرد.
(ام مدة ثم ادعى التهجين فيها لا يقبل. لان الصلوة دليل
الاسلام و صلوة القوم تامة) بزازيه بهامش الهنديه ج ۴
صحيفه ۵۴.

قاضيخان عباره سنه توجيه

۷ نچي نومير (دين و معيشت) مجله سنه مندرج
قاضيخان عباره ريني بز وجه زير توجيه ايدرك
تعميم نفع ايچون بو توجيهه زى مجله نك بر نوميرينه
درجكز استرحام اولنور:
عبارة قاضيخان شول ايدى.

(واذا تزوج الحر حمسا حلى التعاقب جاز نكاح
الاربع الاول ولا يجوز نكاح الخامسة . . . والحر
تزوج عشر نسوة على التعاقب جاز نكاح التاسعة
والعاشرة لانه لما تزوج الخامسة كان ذلك دليلا على
فساد نكاح الاربع قبلها فلما تزوج التاسعة دل ذلك
على فساد نكاح الاربع قبلها فيجوز نكاح التاسعة
والعاشرة)

قارئن كرامه معلومدر كه شرايع متقدمه ده از دواجنك
مشروعيتى عدد معين اوزره تحديد ايدلامشدى
آنچق شريعه اسلاميه كلدكده بونا محدودى عدد معين
اوزرينه حصر و تحديد ايدراك عبد اولان كمسه به
ايكى دن و حر اولان كمسه به دورتنن زياده خاتون
آمغه جواز قالدرد ماشدر. شوننكچونده بر حر اولان
كسه دورتنن زياده خاتونلرني جمله بر عقد ايلان
نكاحلانسه جمعسيك نكاحى باطل اولور. اما عقود
متفرقة ايلان برى صونكنده برين نكاح ايدرسه عقد

اببيوسف و محمد رحهما الله تعالى لا يكتفى بقيام اصلها
بل تعتبر حياة مستقرة كذا في البدائع ومشقوفة البطن
اذا ذبحت ينظر ان كان فيها عيوه مستقرة حلت بالذبح
بالاجماع وان لم تكن الحياة فيها مستقرة تحل بالذبح
سواء عاش اولا يعيش عند ابيخنيفه رحمه الله تعالى وهو
الصحيح وعليه الفتوى كذا في محيط السر خسى) هندية ج
۵ صحيفه ۲۸۶ (والفتوى على ما ذكرنا لابي حنيفة رحمه
الله تعالى اولاً) قاضيخان بهامش الهنديه ج ۳ صحيفه ۳۶۸
اما بويله حيواننك قويروق طرفنى اكل ايتمك
مطلقا و باجماع درست اولماو چيلغى توبانده كى روا -
يتدن آكلانه در (قطع الذئب من الية الشاة قطعة لا
يوء كل المبان و اهل الجاهلية كانوا يأكلونه فقال صلى
الله عليه وسلم ما ابين من الحى فهو ميتة بزازيه بهامش
الهنديه ج ۶ صحيفه ۳۰۸ و هندية ج ۵ صحيفه ۲۹۱
زيرا بو حيواننك قويروق طرفنى (ما ابين من
الحى فهو ميتة حديث شريفنك عمومينه داخلدر.

۲ نچي سوءالنك جوابي دوه ايله اوچ كون يوريله
چك يولنى تيمور يول و اقماما بيل ايله ۵، ۶ ساعتده
يورگان كشى شرعا مسافر اولدر. يورگان وقتده
هم بارغان بيرنده ۱۵ كون تورو نيت ايتمك
مدتده تورغان بيرنده ده دورت ركعت فرض نماز
لرني ايكى ركعت اوقمق عزيمتدر دورت ركعت
اوقمق درست توگلدرد. هم طهارت ايله كيكان چيتوك
وايتوك وشييليت لرنيده اوچ صوتكه صالحاينجه مسح
فيلوب يورمككه اول كشى اختيار ليدر. (السفر الذى
يتغير به الاحكام ان يقصد الانسان موقعا بينه وبين
مصره ميسرة ثلثة ايام سير الابل ومشى الاقدام.
وفرض المسافر عندنا فى كل صلوة رباعية ركعتان
لايجوز له الزيادة عليهما. ولا يزال على حكم السفر حتى
ينوى الإقامة فى بلد خمسة عشر يوما فصاعدا) قدورى
باب
صلوة المسافر صحيفه ۴۱

۳ نچي سوءالنك جوابي بويله امام فاسقدر. فاسق
نك امامتى جايزدر. لكن مكروهدر. (ويكره تقديم

لر همہسی عقود باتہ (غیر موقوفہ) اولسہ لر اولسکی دورتمده نافذ اولوب قالغانلر نده باطل اولور. نا۔ ضیخاننک اولسکی عبارہسی اوشبو صورتده در موننک وجہسی ده ظاہر در اکر عقود مفترقہ و متعاقبہ ایلان اولوبده بقدر همہسی عقود موقوفہ اولرسہ مثلاً بر حر ایر دورتن زیادہ خاتونلرنی اذنلرندن باشقہ غایبہ اولدقلری حالہ کدی طرفندن اصالتہ و خاتو۔ نار طرفندن فضولی اولرق آخر بر کمسہ ایلان اجرا عقد ایدرسہ و بو خبر مقعود علیہن اولان خاتونلرہ و صو۔ لیلہ جملہسی بردن اجارہ ایتسہ لر دورتن مابعد اولان خاتوننک نکاح نافذ اولورده مابعداکی دورتنک نکاحلری فاسد اولور. خامسہنی تزوج ماقبلکی دورتنک نکاحنی فعلاً فسخ اولدیغیچون بو دورتنک اجازت لری مفسوخ ایلان عدلہ و ارد اولرہق کندسی لغو و باطل اولوب تاثیر سن قالور. اذ المفسوخ لاذلحقہ الاجازہ اما خامسہنک نکاحی موقوفا منعقد اولیق اوزرہ اجازہ نک لحو قیلہ نافذ اولوب قالور اوشبو روشچہ سکر دن آرتق خاتونلرنی نکاح ایدرسہ حکم بیلہ اولور یعنی توقرنچی اونچی نک نکاح لری موقوفا منعقد اولوب اجازہ لحو قیلہ نافذ اولورده ماقبلگی دورتنک نکاح لری منفسخ اولور. صونکھی لرنک عددی دورتنن زیادہ بولماو شرطی ایلہ. اگر دورتنن زائد اولورسہ بو دورتنک نکاحی ہم منفسخ اولوب آننک ما بعدندہکی نک نکاحی موقوفا منعقد اولہ بارور و هکذا اون اوچنچی نی نکاح ایلان آننک ماقبلنداکی دورتنک نکاحی منفسخ اولوب ۱۳۳ نچی نک نکاحی اجازہ ایلان نافذ اولور. قاضیخاننک ایکنچی عبارہسی اوشبو صورتده در۔ بزوم بو توجیہ مننک صحتہ نفس قاضیخاننک تو۔ قز کاغذ قدر مقدمہ ذکر ایتدو کبی عبارہسی شہد عدلدر ریرا امام قاضیخان عین مسئلہنی بیانده بغیر اذنهن ایلان تقیید ایتدہر شایدکہ شونکا اعتماد ابو اورندہ اول قیدنی ذکر ایتدو مشدر بو کبی مسامحہ لر فقہانک عبارہ لرندہ چوق کرہ تصادفی ایدار. هونیدہ

ایتب کیتاسم کیلہ نکاح موقوفا منعقد اولدقده من له الا جازہ طرفندن اجازہ واقع بولمزدن اول عاقد قولی ایلان فسخ ایتدکی کبی فعلی ایلانده فسخ ایتما گی جائز در لکن عاقد فضولی بولماوی شرط مثلاً بر خاتوننی عقد موقوفی ایلان نکاح ایتسده اجازتدن قبل شوننک اوستینہ آننک اختنی نکاح ایتسہ بو صونکھی نکاح اولکنی فسخ بولدہر. اینجین بر ایر آخر بر کمسہنی نامعین خاتوننی تزویجہ وکیل ایتسہ وکیل ده خاتون طرفندن بر فضولینک خطا بتلہ بو موکلنہ بر خاتوننی تزویج ایتسہ زبور وکیل بو نکاحنی قولاً فسخ ایتمکہ مالک اولدیغی کبی مذکورہ خاتو۔ ننگ اختنی شول موکلکہ تزویجی ایلانده قبلکی نکاح منفسخ اولور بونک بیانی نفس قاضیخان ده مسطور در. اما تحت نکاحندہ دورتنن زیادہ خاتوننی اولان کافر خاتونلری ایلان بر ابر اسلامغہ کاسہ اکر نکاحلری جماتہ بولغان بولسہ جمعسینک نکاحی باطل اولور، علی التعاقب بولغان بولسہ اولسکی دورتمده جائز قالغانندہ باطل اولور بو قول امام ابوحنیفہ و ابراہیم النخعی رحمہما الله تعالی قولدر قاضیخان کرچہ بو صورتنی عند الکل دیو تقییدیلہ متفق علیہ اولد۔ یعنی شعار ایتسده آخرغی سوزی ایلان ما بین ده تدافع بولہ توروب باشقہ لرنک بیانینده مخالف دور. اما امام محمد قاشندہ زوج مطلقاً اختیار لیدر اوشبو خاتونلرنک اچندن تلاکان دورتنی آلورده باشقہ لرنی ترک ایدار. امام زفر و امام شافعی رحمہم الله تعالی اوشبو قولہ ذاہب اولمشار دور. کتاب رحمة الامۃ ننگ بیانچہ امام مالک و احمد بن حنبل رحمہما الله تعالی ہم بونکا ذاہبلر در. دلیل لریدہ تحت نکاحندہ اون خاتوننی اولان غیلان بن سلمۃ الثقفی ایلہ بش خاتوننی اولان نوفل بن معاویۃ الدیلیۃ مسلمان اولد قلری بعدندہ حضرت نبینا صلی الله علیہ وسلم امسک اربعا و فارق سائرهن بیوردیغی حدیث شریفدر واختین حقندہ ده موننک نظیری واقع اولمشدر

و خدا پسندانلره موفقيتكزى عن صميم القلب تمير
ايدرز.

ردالانقلابيون

باشى اوتكان نومرده

مك اوچبوز سنه لـ دن زياده هر مهلكنده خطبه
جمعهنى من غير نكبر عربى اوقوب كينگكانار ايكان
حاضر گنه شوشى ايكي سنه لـ طرفته تركى گنايلندروب
حتى بعضيلرى خطبهنى تركى ايتار ايچون اطرافقه
ميسيانيرلر بياروب تركى خطبه لار باصديرب كتب
خانه بدعيه لرينه قويوب ساتدره لار. ياهو سز حضرت
عمر دنده عقللى فكرلى بولدگزمى؟ ديار فارسنى فتح
ايتكندن صوك حضرت عمر ابتداء اسلام بولا توروبك
امام لارغه فارسى لساننده جمعه خطبه سون او قرغه
قوشديبى ثلله شول خطبه صه نكندن وعطارنى فارسى
لساننده اوله رق قوشديبى؟ همه نه قدر مجتهد لار
علماء و مشايخ لار فارس اهالي سندن بولغانلرى حاله هيچ
برسى كندلرى مجتهد لار بوله توروبده اوز لسانلر-
ينده نمونه اولاراق بر فارسى خطبه ياصاب
قادر ماغانلر. بونك كيره ك ليكن آلا برده فكرلما-
ديلر ميكاننى؟ صوك قرداشلر يم جمعه كون وعظ تيوش
ديب بارمزه ايتهمز. ليكن وعظ واجب توكل امر
مستحسن شول امر مستحسن بولغان وعظنى جمعه
صونكنده بحر ابده وعظ قيلساق يا ايسه جمعه دن صوك
منبرگا منوب وعظ قيلساق بولماس ايديمى؟ خر بو-
لايده ممكن بيك يخشى ببوله چاق ليكن انقلاب
بولمى فالادور. صوك سز نك انصافكز بولسه بلرگه
كيرهك وعظ سوزلك امر مستحسن ليكن شونك
ايچون كشى لرنى و علماء و مشايخ لرنى سوگو و حقارة قيلو
وتورلى تورلى سو ظنلر قياو بولار حرام. بر امر
مستحسننى قيلور ايچون حرامغه مرتكب بولو يخشى
بولورمى؟ شونك ايچون مجلسلار ده علمالرغه تعرض

چونكه تحت نكاعنده اختيننى جمع ايتمش اولان
فيروز الديلمى اسلامه كلدكده يارسول الله انى اسلمت
رتحتى اختان ديو رسالتيناه صلى الله عليه وسلم دن
سؤال ايتدكده اختر ايتيها شئت جوا بنى آلمشدر.
بو واقعه لر مشكاة المصابيح ده وسائر حديث كتابلر دنده
ذكر ايدلمشدر تفصيلنى طالب اولان ذوات كرام
مراجعت بيورمقورى موجودور.

امام ابو حنيفه و ابراهيم النخعي رومه الله عليهما
قولر توجيحه ده مولانا عبي القارى موطأ شرحك (واعل
مأخذهما قوله و فارق سائرهن حيث لم يقل طائفهن)
ديدر و مشكاة شرحند مظهر دن نقل ايدلش سوزندن
كوب خاتونينك اجندان دور تسنى اختيار ايتك انشا
نكاح جديد اولديغى سبب دن جائز اولديغى فهم ايدله
در كند عبارهنى ياز ساقده ضررى تيمس (قال المظهر
وفيه ان انكحة الكفار صحيحة حتى اذا اسلوا لم يؤمروا
بتجديد النكاح الا اذا كان فى نكاحهم من لا يجوز الجمع
بينهن من النساء و انه لا يجوز اكثر من اربع نسوة
وانه اذا قال اخترت فلانة و فلانة للنكاح ثبت نكاحهن و حصات
الفرقة بينه و بين ماسوى الاربع من غير ان يطلقهن)
مرقات شرح مشكاة جلد ثالث صفحيه ۴۳۰ بو مسئلنى
بكيرا كه آچق آكلاتور اوچون درالمختار عبارهنى
تحرير مناسب كورلدى عبارهنى شولدر (اسلم
الكافر و تحته خمس نسوة فصاعدا او اختان اوام
وبنتها بطل نكاحهن ان تزوجهن بعقد واحد فان رتب
فالآخر باطل و غيره محمد و الشافعى عملا بعديت فيروز
قلنا كان تخييرها فى التزوج بعد الفرقة) درالمختار
وقوله فى التزوج بعد الفرقة اى التزوج بعقد جديد)
ردالمختار لابن عابدين تفصيلى طالب اولان ذوا كرامه
ابن عابدين نك او شوبورنى مطالعه قيلولرنى توصيه
امام زاهد الله كشايى

اداره

توجيحه عاليه يكرى نجسين لار و خدمت علميه اريكزه
تشكر لار ايدرز و بعد ما دخ بوبكى خدمات مبروره

قیلوب همده شول مجلسده قچقر شوب برده جوازغه دلیل کورگازمی مجرد بزیم فکر مز شونی مصلحت و موافق کوره دیب عقل فکر برلن فرض واجب بولغان نرسه لارده تفوه قیلوب سوگره برین برسی نه قدر غیبت افترا و بیعتانلرغه سبب بولادور. همک شونکا ایارتوب: قرآننگ معناسون خلق لار آکللامی لارده قرآننگ حکمن بلمی لار دیب ترکی قرآنلار یاصارغه قصد قیلوب و بعض اورنلرده یاصی باشلاو لریده کورله باشلادی. بونی نرسه بولادور. عربیدان باشقه قرآن باری «القرآن اسم للنظم والمعنی» توگلمی؟ ئله نظمنی تلاسه نیندی لسان بولسه ده یاری دیسزمی؟ آلایک بولدره آلماس سز مولی سبحانه و تعالی قرآننی عربی ایندر مشده (انا از لناه قرآنا عربیا لعنکم تعقلون) بیورمش حتی بزازیده بر کهمه فارسی قرآننی قرآن دیسه کافر دیهش. مجمع الاندرده هم بویله. وئذا لو نظم القرآن بالفارسیة یکفر مجمع الانهر. درست برده مؤمن لارنی عاصی ده یاصاسز کیلمی کافر کوبدن یاصاصیز کیلمی کونکل بیک چیرکانه شولای بولسه ده فقها کرام ایتکچ هم کند لریده فقها کرام لری بر اعدا پار تیه سنندن صاناغاچ یعنی کندلری برده چیرکانه گچ فقها سوزن بزده یازامز شول. صوگ قاراگز ئلی ائمه اسلاف لارمزدن قایسنندن بویله خلاف ادب خلاف سنه بولغان سوز چقغان؟ نظم قرآننی رعایه ده نه قدر احتیاط قیلغانلر. مشار الیهم حضراتی کندلری اکثرسی فارس اهانیسندن بولسه لارده برده عربیدان قرآن کریمنی فارسیگا و باشقه کندلری تلاگان لسانغه اوزگرتمگانلر شول عربی کویینه استنباط احکام قیلغانلر. ئلی آلا یغنه توگل شول قدر احتیاط قیلغانلر حدیث شریفلرنیک فارسیغه ایلندر مگانلر شولای شول. اگر باشقه لسانغه ایلندر باشلاساگ بو وقتک برده نوع تغیردن لابد بولوب کیتوب احتماله کده (من کذب علی الخ) حدیث شریفنه کروب خراب بولولر یندن قورقغانلر.

منه شونک ایچون آنلاری دین مجتهدلری ایتوب اجماع قبول ایتکان همده بتون عالم اسلامنی تنویر قیلغانلر ده رسول الله ذک (ستفترق) حدیث شریفنده کی بتمش ایکی فرقدن امة رسول الله نی صاقلاب یتمش. اوچنچی فرقه گا کر تر گا طرشوب همک کامل اجتهادلری برلن سیر رسول والا صحابنی تیکشروب بیلوب امتنی شونکا دعوة قیلغانلر. مولی سبحانه و تعالی آنلره اچر جزیل لار نصیب ایلاب روز جزا ده ده آلا رنک سنجاغی تحتنده قیاسون آمین. اگر بولارنک یعنی انقلابیون لرنک حاضر کی زمانده شریعة ایتوب کوسترگان اوهام خیالاتلری شریعة بولسه ایدی رسول الله صلی الله عدم کندسی شارع بولدقندن بونلاری امة کا لاشک تبایغ قیلور بلدرر ایدی بر اودانده قورقماس ایدی چونکه رسول الله (باغ ما انزل الیک) برله مبعوث بولمش. همده مولی سبحانه و تعالی (الیوم اکملت لکم دینکم) بیورمش خیر شول قدرسی بار بعض بر نص لار رسول الله دن مجمل اوله رق صادر بولمش لیکن بولاری مجتهدین کرام طریق اصولی ایله یعنی مجمع علیه بو- لغانلرینی اجماع ایله تفصیل قیلمشلر.

شونک ایچون کتاب سنه دلیل بولغان کبی اجماع ده دلیل بوله دور اجماعغه منکر کافر بوله دور. چونکه اجماعنک سندی کتاب سنه بولار مجمل بولدقندن اجماع برله تفصیل قیلغانلر. او یلاب قاریق اگر شول عصر سعادتدن باشلاب بو زمانغه قدر بزده اصحاب یوان کوستروب بو یولغه باشقه یول لاردن صاقلاندروب کیلگان آدم لار بولمسه ایدی بو کونک بز رسول الله واصحاب یولن قایدان تابوب قایدن بلگان بولور ایدی؟

شولای بولغاچ اولگی مجتهدلر می قاغوب بلمگانلر دیرگا ذره قدر اورن قالمادی.

قر دشلریم نا اهل بولغان کشیلره دینمزی بیر ساک نه قدر الله الله دیب مسجد پو چماقلرینده خانقاه لارده او طر ساقده بز فایده لانه آلامز جهادنی اورننده قیلور

غه كيرك شول.

(د ز) ابو داود والبرزاز باسنادهما (عن جابر رضى الله عنه عن النبي صلى الله عليه م حين اتاه عمر) ابن الخطاب رضى الله عنه (فقال) يعنى عمر رضى الله عنه (انا نسمع احاديث) جمع حديث وهى اخبار الكتب الماضية (من يهود) جمع يهودى وهم الزاعمون انهم الآن من امة موسى عهم (تعجبنا) تلك الاحاديث اما فيها من الحكم والمواعظ (افترى) اى افتنظر (ان نكتب) اى نجعل عندنا (بعضها) اى لنعبر به ونتخذ بمعانيه (فقال صلى الله عليه م امتهوكون انتم) اى متحيرون قال الجوهري التهوك التحير وفي الحديث امتهوكون انتم قال ابن عون فقلت للمحسن ما امتهوكون قال متحيرون والتهوك ايضا مثل التحير وهو الوقوع فى الشىء بقله المبالاة (كما تهوكت اليهود والنصارى) جمع نصرانى وهم الزاعمون انهم الآن من امة عيسى عهم (لقد جئتكم) من عند الله تعالى (بها) اى بتلك الاحاديث التى تعجبكم (بيضا) اى منيرة مشرقة بالفاظ عربية فصيحة ومعان واضحة راجحة بخلاف تلك الاحاديث التى هى عند اهل الكتاب فانهم تلقوها من انبيائهم باللسان العجمى وتناقلتها فهوم الجاهلية فى ايام الفترة فكثفت لطائفها وجعلت معارفها وطمست انوارها وكدرت انهارها (نقية) اى خالصة من شوب الخفاء والا لتباس متطهرة من انواع العيوب والادناس بخلاف احاديث اهل الكتاب فانهم لما نقلوها من العجمية الى غربية دنسوها بقبايح كلماتهم وخلطوها بخبائث وساوسهم (ولو كان موسى حيا) فى هذا الزمان (ما وسعه) اى ما جازله (الا اتباعى) ولا يسوغ له ان يستقل بشريعته دونى اذ هو صلى الله عليه م نبي الانبياء ورسول المرسلين من حضرت رب العالمين وقد اخذ الله تعالى الميثاق على جميع الانبياء والمرسلين ان كل من لقيه صلى الله عهم منهم وادرك زمانه يكون تابعا له فى شريعته كما قال الله تعالى «واذ اخذ الله ميثاق النبيين الاية» وقد قدمنا الكلام على هذا البحث وفى الحديث اشارة

الى انه لا يجوز لعالم ولا جاهل ان ينظر فى كتب اهل الكتاب اليوم ولا فى التورات والانجيل والزبور واصحائهم الموجودة الآن.

قال الشيخ عاوان بن عطية الحموى ره فى كتابه هداية العامل وما عرف من الكتب او نسخ لاحرمة له ولا يجوز الايمان بالمحرف ولا العمل به بل بالغ بعض العلماء فجوز الاستنجأ بالتوراة التى فى ايدى اليهود اليوم وعندى فيه نظر الا ما تحقق تحريفه بالا لفاظ الكفرية ونحوها آه والائمة الحنيفة كرهوا للجنب قرأة التوراة والانجيل والزبور. حديقه

فقير بو زمانه بعض متوكلينار ياوروبا كنيسكا ليرين كند قرآن وحديث وباشقه علوم دينيه دن بولغان كتابلر مژدن آله كوروب آه واه ايتوب: آى هاى! ياور وپاولر نك كتاب ليرين تاتار چهغه ترجمه قيلورغه كيرك ايدى، قرآنى ده تاتار چه يابارغه كيرك ايدى ديب باشلارين قايناتوب بتره لار. صوك نيينا (صلى الله عليه م) نك يوقاريدان حديث شريفندن فى نرسه آنكلایلر ايكان؟ رسول الله آلا كتابنه قاراونى هم آلا كتابندن كوچروب آلونى مكروه كوروب (امتهوكون انتم كما تهوكت اليهود والنصارى) بيورما لرى يهود ونصارى كتابلرينه ياقنده بارماگن ديور بولمايى؟ يهودلر نك دصر سعادتده ده كتب منزلدن ديه قوللانغان توراة لرى نك محرف ايدكن رسول الله (بيضا نقيه) قول شريفى بولله اشارة قيلغان. يعنى بن سزه شونداى كتابنى كتر دوم منور فصيح عربى واضح راجح هده تحريفندن تغييردن مصون بويله كتابنى كتر دوم ديگان سوز بولدور. اولگى كتب منزل لار نك تغييرى وتحريفى نيدان ديسه گز بر لغتندن ديكر لغتكا كوچرودن كيلدر زيرا نچه دفعه ترجمه قيلو- نسه شول قدر تغيير كيلوى محقق ومجر بدر.

آخري وار.

مسجدده نکاح

۹نچی نومردن مابعد

شمدی کلام مقصود مزغه، بزیم مسئله من فضائل الاعمال بابندن در اوپله ایسه مذکور حدیث ضعیف ایلان اول بابده عمل ایتمک جائزدر لیکن شروطنی رعایت لازمدر و آنک شروطندن بری ایسه سنت اولماقاعنی اعتقاد ایتمازلکدر اوپله ایسه «رشید» افندی ننگ آغز طولطوروب «نکاحنک مسجدده اووقو لماواغنی افندیمن صلی الله علیه وسلم ننگ سنتی در» دیملکی تیوشلی سوز بولهیدر.

قالریکه عقد نکاحنی مسجدده قیاماق سلفی قاشنک مستحب ایسه نه ایچون اول خصوصده تطویل کلام ایدیورسز ونه ایچون آنلار کیمی ایتهیورسز دینلو رسه جوابده دیبورزکه سلفی آنجق خطبه نکاحنی وعقدنی مسجدده اداء ایدیورلردی اما بز ننگ اول بابده ایشلار من بتونلای باشقدر.

زیرا دوخاونای، صوبرانیه بزنی تکلیفی ایتمدی نکاح اوقغان وقتده صورت نکاحنی میتریکهیه یازما قلاتنی تاکه اول بابده دعوالر قاپوسی سد اولونه یاکه آزایه اوپله ایسه عموما شول قانوننی رعایت ایتمک کرکدر بس نکاحنی مسجدده اوقوساق مسجد ده یازمق کرکدر وکیللار و شاهدلار و محل ننگ منشورلی لاری جهلهسی امضاء ایتمک کرکدر بیوک محللارده ایسه کوننده بر نیچه نکاح بولادر هر قا یوسنده مسجدگا واروب دفترگا کما ینبغی یازلدیسه مسجد من وضعسندن دونوب محکمه روشینه کرسه کر کدر بالانکه آنک خرج عظیمده واردر خصوصاً نکاح بعض وقتده کیچ طوغری کیلادر امام هم قارت کرسه اولد یسه خرج اوستنه خرج اوور ومع ذلك بعض یرارده متعارفدر نکاح مجلسنه قدالارننگ مسکرات قوللانماغنی اوپله ایسه سرخوشلارنی نکاح ایچون مسجدگا کتورمک نه فائده چیقار رشید افندی ننگ بوزکا جواب اولور

دیوزعم ایلوب «بیان الحقده» دیبورکه نکاحنک مسجدده اولاسنی بیلوب قدالار آراقی ایچهزلار رایجد کلری تقدیرده امام نکاح اوقوماز رد قیلور بوننگ ایله ملت کا بیوک خدمت ایتمش اوور «لیکن رشیدنک بو فکر ینی عمل کا تطبیق مشکلدن زیرا مسکراتنی ایچمک متعارف یرارده اول ایش بولاسی دگنر و بر دخی کونی وساعتی یتدک نصره امام نکاحنی نیچوک رد ایدر خصوصاً بیوک طویلارده نکاحنک کور نتر، بلکم ساعتنی آدمملار دورت کوز ایلان انتظار قیلوب وقتنی وساعتنی یتدک نصره امام رد ایتمیسه قدالار امام اوزره قیامتنی قوپارهچق لاردر وهم یق سینه یابشدق لاردر.

مکه مکرمه ومدینه منوره یر کذاک استانبولی کور گان آدملره معلومدرکه اول دیارده نکاحنک مسجدده اوقولماغنی لرومی دگلدر بلکم کاهما مسجدده بولادر. رشید افندی دیبورکه نکاح مسجدده بولمغانده فزلار یرر غه ضرر بولادر کیاونی کورمی بارالار اگر نکاح مسجدده بولسه کوروب بارغان بولورلار ایدی» لیکن آنک بو فکریند کوره مستوره اولان فزلار کتاو اولهچق کسه ایلان مسجدگا واروب آنک جمع عظیم آلدنده کورشمک لکی لازم اولدر بو ایشنی اهل اسلامدن ازکنه وجد اتنی اولانلارده قبول ایتمازلر ومع ذلك نکاح وقتنده دیک کورمایوب فقط مسجدده نکاح وقتند کورمک ایلان قز کیاونی تحقیق ایداورمو؟ یاکه شول روشجه کیا ونی کورما کلکی نکاحنک دوا منه سبب اولور دیو ظن قیلامو؟ حال بوکه روس جماعتنی ننگ رسمنده قز ایلان کیاو نه قدر زمانه دک بری برسینه کوریشوب یور یلر، نکاح ایچونده کلیسایه برگا بارالار شویله ایسه ده بری برندن بیز شما کلری کوب بولادر.

ودخی رشید افندی دیبورکه ملالار نکاح زماننک مهر نی یازوده خیانت ایدهل اگر نکاح مسجدده بولسه ایدی بو ایش بولماز ایدی» آنک بو فکریده ککر یدر زیرا نکاح میتریکهیه مجاسنک اوزنده یازولادر

حجاب

وکیللار و شاهدلار و محلہ نذک اوکاز لولاری شولوق
مجلده ق ل قویالار بس خیانت نچوک اولور رشید
افندی نذک امامتی زماننده مجلسده فقط خطبه نکاحنی
اوقومش صونکره نفسی تیلانگان زمانده غنه نکاحنی
میتربیکه یه یازمش اولوق کرکدر شول چیتدن خیانتکا
یول واردر دیو خیال ایتمش بآنکه وکیللار و شاهدلار
نذک کوزلاری آچق اولماسه خیانت نی هر وقتده قیلو
رغه ممکن در کرک نکاح مسجدده اولسون و کرک
اویزه .

ودخی رشید افندی دیورکه ملالار عدتی طولمغان
خاتوننی وکشی خاتوننه نکاح اوقیلار کذلک بعض ملا
لار بر بهانه طابوب نکاح ایچون بکرمی بیش یا که
اوطوز صوم آچه صورایدروا اگر نکاح مسجدده براسه
ایدی بو ایشلار بولماز ایدی آننک بو سوزی ده لغودر
زیرا ازگنه اعتبارلو لالارده بو ایشلارگا تنزل ایتمیو
رلار و بالفرض ایل ایشکا تنزل ایتمسه لار حیل سنی بیک
گوزل بیلالار ملا آچه آلورغه اراده ایدوب آنکا بیانه
طابسه مسجدگا وارغونچه ده آلا بیلور مجلسکا وارغونچه
آلا بیلدیکی کبی و الحاصل رشید افندی نذک بو فکری
تقیید بابندن اولدیغی ایچون نکاح بابنده اولان حریت
علی حالها فالوق مناسب در و فی الحقیقت بو ایش امامنک
قاراسا قنده اولوق مناسب در بس محذور اتدن امین اوله
رق تبرکا مسجدده نکاح اوقوسه خصوصا جمعه کونی
جمعه دن صونکره طوغری کلسه نکاحنی مسجدده قیلما
قنی بر کیم انکار ایتمز لیکن رشید افندی یازغان
سببلار ایچون دگلدر بیکه نکاحنی اعلان ، و اهل
خبرنک خضوری ایلان تبر کلنمک ایچون، بوراده
دخی کوب سوزلار وار ایدی، الزامیات اسلوبی اوزره
اولدیقنری ایچون آنلاری مجله یه موافق کورمد
یکمن بر اغوب نور جریده سنه درج قیلماق قنی
مناسب کوردم و بو بابده آنلاره هم یازاجق
من ان شاء الله تعالی .

الفقییر حزه بن محمد امین الهیدی .

باشی ۹ نچی نومیرده

حجاب برلن حجابلانو نص ق آن ایله ثابتدر
بو اورنده آیت کریمه نی یازسامده زیان اولماز
استعین بالله؛ یا ایها النبی قل لا زواجک و بناتک
ونسأ المؤمنین یدنین علیهن من جلابیهن ذلک ادنی
ان یعرفن فلا یؤذین وکان الله غفورا رحیما؛

مونا ایندی بو آیت جلیله سبحانیه حجاب برلن
حجابلانو نذک مشروع بولوینه تمام وضوح برلن دلالت
قیلادر .

بو آیت کریمه قرآن شریفنک وجوه مخاطبا-
تندن خطاب المدح خطاب الکرامه قسملرینه داخل
اولور بو آیت کریمه خدای طرفندن رسولمزگه
امر بالتشریح العامدر . بو آیتده نیچه تورلی
خصلت لار بار . اول خصلت لار اوشبو یلدردر :

۱) نچی، بو آیت کریمه نذک باشی (یا ایها)
باشلاندى بونده برسر باردر بز بو اورنده بر
روایت یازامز اخرج البیهقی و ابو عبید رحمهما الله
عن ابن مسعود رضی الله عنه انه قال اذا سمعت الله
يقول یا ایها الذین آمنوا فاعوها سمعک فانه خیر یؤ مر به
اوشرینتی عنه اشته شو حجاب حقنده منزل آیت ده
خدا یا ایها افضیله خطاب ایتمشدر مونا ایندی افندی
یلرم خدای نذک امرینه قولاق صالحانکزچی

۲) نچی، بو آیت کریمه ده الله تعالی حضر تلری رسو
لمزگه ایگ مقدم اوز خاتو نلرینه بورکانرگه قوشارغه
امر ایتدی . موننک صونکنده رسولمزنک اوز قزلرینه
بورکانورگه قوشارغه امر ایتدی، بونلر نذک صونکنده با
شقه خاتونلرغه بورکانورگه قوشارغه امر ایتدی . اشته
آیت کریمه نذک ترتیبی بویله در . یا ایها النبی قل لا زوا
جک و بناتک و نسأ المؤمنین الخ مونا حجاب حقنده
اللهنک اوشبو ترتیب برلن فرماننده، پک زور حکمت
وفائده بار چونکه ازواج طاهرات حضر تاری دین
معلمه لری ایدیلر ایگ مقدم دین معلمه لری باشلاب

بوركانر ايسه بشقه مسلمه خاتونلر نڭ بوركانولرى سهل اولماق اقدردر. اشته خدای تعالی حجاب كبی عادت مستحسنه نی مسلمه خاتونلره سهل طریق ایله دوشند رماكنی اعتبار ایتیش هم شول روشچه رسوا مز نڭ زوجه مکرمله رندن اوگرا نوب مسلمه خاتونلر عصر سعادتده پرده اهلی اولدیلر. خاتونلر نڭ عصر سعادتدن بیرلو الی یومنا هذا پرده اهلی اولد یقی تاریخ ایله مثبتدر بونك ایله برلكده خاتونلره شریعت بیرکان حقوقلری ده تأمین ایدلمشادر در

۳، بو آیت کریمه ده خدا حضرتلری رسولیزگه اوز خاتونلر نكنی اوز قزلر نكنی بوركانرگه امر قیل دیدی. بونده دخی ده هر بر خاتونلی بالا چاغالی ابرگه خاتوننه و قزلرینه بوركانرگه قوشارغه تیو شلی ایدوکه بر اشاره جلیه باردرد ادنی تأمل ایسه ظاهر اولور.

۴ مونڭ صونکنده الله تعالی بوركانو نڭ فائده لرینی بیان ایدوب اوشبوروشچه پرده لنوب یورولری آزاد خاتونلر نڭ، کنیز کلردن هم بوزق حیاسز انصا فسز خاتونلردن آیورم صورتده بولوب تانلما قلمزینه علامتدر. اوشنداق مؤمنه خاتونلر نڭ رنجتمایوینه سببدر دیو فائده سنی بیان ایتیش مونده ده حکمت لربار. الله تعالی حضرتلری بوركانوب یورونی آزاد خاتونلرغه تربیه لی مسلمه خاتونلرغه علامت قیلغان و آنلر شول علامت بران تاملولر دیکان. بز نڭ کبی آحمق لر خاتو نلر نی آزاد قیلمز دیب خاتونلر نی آچیق یورتوب پرده سز آنلر نی کنیز کلر کبی ایتوب قلیقغه توشرما کچیلر در. مونابز نڭ محرر لربز اسلامیت که نیچک خیا نت ایتلر خاتو نلر نی آزاد قیلمز دیو آنلر نی کنیز کلر کبی قلیق ایتدر ما کچی بولالار خاتونلر نڭ خلقت صورتلرن بوزب آنلر نی کنیز کلر کبی استرقاق قیلما قچی بولغان کبی قیلانالر. اما اوز لرینڭ مقصدلر تخریر المرأة ایش.

۵نچی، الله تعالی حضرتلری خاتونلر نڭ

پرده لنولرینی رنجتمه ولرینه سبب بولادر دیور البته خاتونلر ایرلر آراسنده آچیق یورولر ايسه مطلق رنجتمه چکلر در. کیرک ایرلر نی قدر فرشته لر کبی صوفی ده بولسونلر کیرک خاتونلر عفت ادب ده کامل بولسون حجاب اولماز ايسه مطلق بعض اورنلر ده ایرلر طرفندن رنجتمه چکلر تجربه بونی اثبات ایدر عقلی بولغان کشی نڭ انکارغه مجالی اولماز بشقه ملت خاتونلرینه مطلع بولغان سودا گیر سیاحلر شونی سویلار لر تکرار دیرم خاتونلر آچیق یور لر ايسه ایرلر طرفندن مطلق رنجتمه چکلر در.

مونا الله تعالی حضرتلری خاتونلر رنجتماسنلر ایچون آنلرغه پرده لنوب یورونی مشروع قیلمش پرده اندکاری حینده خاتونلر رنجتمایه چکلر در. هر نه قدر خاتونلر فاسقه اولوب حجاب کار ایتمازسه اول باشقه مسئله اولوب آننک حجاب مسئله سینه نفیا و اثباتا تعلق یوقدر. مفسر لر مز ننگ بو آیت کریمه نك سبب نزولی؛ منافق لر اورامده یورما که اولان مسلمه خاتونلره کنیز کلر ديه گمان ایدوب تعرض ایدر لر ایش شوبدن صنکره بو آیت کریمه نازل اولدی ديه آیت کریمه ده مکرره کورلمش قباحت نی عربلرگه گنه تخصیص آنکلانراق جمله لری وجهسز در.

زیرا حجاب سز خاتونلره ایرلر نڭ هر قایو پرده اولسون تعرض ایده چکلر طبیعی در. فعلی هذا جناب حق مذکور آیت کریمه نی ایدر وب خاتونلر نی هر نوع قبا- حدن هر نوع تعرضاتدن امین بولماقلری ایچون پرده لنو ابله تکلیف ایتمشدر.

اگرده خاتونلر پرده لنور لر ايسه تهمتدن احتمال معصیتدن هر نوع تعرضاتدن امین اولور لر. ضیالیلر مز ایتلر خاتونلر نی قاچندر و آنلر نی خانه نشین ایدو آنلر نی دنیاغه چقارماي آنلرغه یاقتی دنیا کورسته ماو آنلر نی توتقون قیلدر دیلر یوق بو طنکز خطادر حجاب هیچ بر خاتوننی توتقون اینکانی یوق خاتو-

نلرغه دنیاده اوز حاجتتری ایچون چیقوب یوررگه شریعت طرفندن اذن بار. حضرت رسولنک (اذن لیکن ان تحرجن فی حوائجکن) حدیث شریفی بونی تأیید ایده در. دغیده عصر سعادتده خاتونلر نك پرده لری مسجده حاضر اولماقدن منع ایتمامشدر.

درست بعض صوفیلر نك قزلرنك یازو بیلمادکی شریعتده یارامی دیولرینه بزده مسلم توگلمز اللهم انا تغالینا فی الحجاب حتی خرج عن المقصود. دیودعا ده فیلامز. اللهم ارنا الحق حقا وارزقنا اتباعه دیمز. (۶) بو آیت کریمه نك آخرنده خدای تعالی: الله سز نك کیهچیلکنکنزنی عفو قیلوچی هم سزگه رحمت قیلوچی دیک بولادر بو بر جهندن بشارت کبی اولسه ده بر جهندن تخویف در زیرا مونک خلاصه معناسی اوشبودر: بورکانورگه بیورلماسدن مقدم قیلغان گناهلرنک ایچون الله تعالی سزنی عذاب ایتماس بلکه عفو قیلور زیرا الله تعالی غفور مغفرت قیلو چیدر. اما ایندی بورکانورگه بیورلقدن صونکره صاق بولنکز اگر اولگی عادتنگز ایله یوروب بر بر گناهغه توشسانکز عذابقه تیوشلی بولورسز دیک اولادر.

ای خاتونلر! الله تعالی سزکه: فاسق ایرلرنک تعرضاتندن امین بولور ایچون کمال رحمتندن بور کانورگه بیورادر بس سز خاتونلر جلبابلرنکز ایله بورکانوگن، شون روشچه بورکانوب یورسانکز مسلمه حره ایدوکنکز علامت بولور شول علامت برلن تانلورسز هم ایرلرنک تعرضاتندن امین اولورسز. دیمک اولور.

مونا ایندی بز اوز طرفهزدن غنه جلباب برلن حجابلانو، حقنده منزل اولغان آیت کریمه نی ترکی تلی برلن تفسیر قیلوب آنکلاتدق تفسیر مر ده بر بر خطالر بولسه علمالرمز البته تنبیه ایدر لر شولای بولسه حجاب نص قرآن برلن ثابت در معتبر تفسیرلرمزدن ابن جریر تفسیرینه مراجعت

ایداسون ایمدی بز نك محررلرمز اسلامیت که نیچک خیانت ایته لر.

یا هو بز نك میوقلی محررلرمز اسلامیت نی نیچک چیورورگه ایته لر محمد عبده چناباری مین چالمالی لردن قورقاسن دیب شعر سوبلاسه ده مین شول شعر برلن میوقلی محررلرمز نك اسلامیت نی چیور لردن قورقاسن.

ولکنه دین ارددت صلاحه احاذران تقضی علیه الشوارب حجاب غایت قدیم دن بیر لو بار بر سنت اجتماعیه حجاب نص قرآن ایله ثابت بر سنت اسلامیه در حجاب بر جمال ولطافت در حجاب تحته ده درست تربیه لشمش دخترلرمزه بشقه ملتلرنک کوزی صوقلانر لاق لطیقلر در جمال ولطافت حجابده در حجاب مقدمه عفت وعصمتدر حجابنی بترو سو ادبدر دیو ختم کلام ایدامن.

الوغ آق قریه سنده دایلا حافظ حضرت شاکر دارندن؛ حنفی ولیف.

صفر آیی کیمتیب ربیع الاول

کیلوی

ابوداود حضرت تلری سننده صفر آیی نك کر ماکی ایله عربلرشوم لاندقلرندن اوندمز صلی الله تعالی وسلم لاعد وی ولاطیره ولاهامه ولاصفر وفر من المجنوم کما تفر من الاسد حدیث شریفنی دیدیار دیب روایت ایده دور بو حدیث نك اولی آخرنه خلاف کبی کور نسه ده عاماء کرام لاعدوی نی آورونک اوزاکندن خداقوشماسه غیر بکه یوقماقی یوقدر بس قور قمنان آدم شک لانه لسون آخر ی ایسه قور قغان آدم جذام کبی یوغشلی یعنی خداقوشسه یوغه طرفغان آورودن قچسون دیمک دور. هامه ایسه ولا یتیز ده کوب کهمسنه نك اولغه کلسه شوم لانه طرفغان یا بالالا ق فوشی دیب تفسیر ایدوچی کهمسنه لرده بار در طیره ایسه هر بر قوشدن شوم لانه ق یوق ایدکنی بادره بس

هر بر مؤمن اولان آدمه شوم لانمق تيموش دگل دور . صفر
 آيي ديب طوي فلودن يورط صالو وسفرغه چقمقدن منع
 لانمق شريعت مز منع ايلان گانشام اوله دور . روايت لبرگه کو
 ره افند مزعم نك مکه دن هجرة ايدوب چغوي اشبو صفر الحيرنك
 ۲۶ سنده دور كذلك ايكي عيد آراسنده طوي ايتكان
 منع لانمق ده بلاد مزده يوق دكلدر . بوشوم لانمق ده جا
 هليت عرب ده اولد قندن حضرت عائشه ديمشدر بنم نكا
 حم وز فاقم شوال آيده اولدى ومع ذلك بن فايو نكز
 دن كيم در جده من ديو بو حقه مضمونى ايكي عيد
 آراسنده طوي قلمه نكز كى لرحديث روايت ايداور
 علماء كرام ايسه اول حديثنى ثابت اولغان تقدير ده
 ايكي عيد دن مراد عيد شريف جمعه كون اولب جمعه
 نمازى ايله عيد نمازى آراسنده وقت طار اولد قندن
 بيان بيور مش لرحديو معنى ويورولر

صفر حقه من بشرنى بخروج صفر بشرته بالجنه
 حديث شريفى ده ثبوتى تقدير نك افند مز عدم نك وفات سنه
 سى وفاتى - حق تعالى طرفندن اعلام ايدلب مولا سنه
 يولقرغه مشتاق اوب صفر نك خروجنى آرزو ايتدىكى
 خروج صفر ايلان بشاره ويروب مقابلينه جنت ايله
 بشاره آلمش عائشه رضى الله عنه قول شريفندن آنكلا
 نه قده در ربيع الاول آيى مولد شريف آيى جمله زه
 مبارك اولغاي ايدى آمين عبدالله المعاذى

علماء كرامغه آچق خط

زمانمز علماسى نك بعضسى نك وياش لرمز نك نه
 فكرده ايدكندن خبركز اولسه كرك شوشى فكر ايلان
 باره باره هر فايومز شوشى فكرگه ايلانوب شونك
 ايلان دين اسلام عصر مبارك داگى كى ترقى طابه چق
 مو اشبو توغرىنى جدى فكر ايدب هر فايونكز فكر نكزنى
 دين و معيشت مجله سى ايله بيان ايلمك كزنى تمنى ايلك من
 اشبو ذات لرنك فكرى ايسه خاتون قز دن حجابنى رفع
 ايدوب آلارنى ايرلر ايله بر ابر روس مكتب و غمنا
 يه لرنده اوقتب ترق ايتدرمك در . شونى تقويه اوچون
 اورنبورغ نك مدرسة حسينية معلمى ذاكر القادرى
 قاسم بن امين نك شول رفع عجاب حقه بولمش تحرير

المرأة المرأة الجديد نام اثر لرنى تركيگه ترجمه ايدوب
 اورسوق ده بولمش شرق مطبعه سى صاحبى احمد الاسحان
 خراجاتى ايلان طبع قلدروب خلق آراسنه نشر ايللر
 ذاكر القادرى نك اورنبورغ اورامده اهليه سى ايله
 حجاب سز سير و تماشا ايدكى و اوتكان جاي فصلنده
 اوزى اورسكى غه كلكنده خاتوننى يالغز اوله رق
 پتر بورغ غه اوز تمان شريعت غراغه دلا اولد يقده
 شبهه مى وار؟ شونسى عجب رك دور اورنبورغ علماء
 كرام واعيانى معلم افنديك شوبله احوالنه مطامع اوله
 طروب آغزنى نوتروب ژالونيه ويروب معلم ايتمك
 لردور اخلاقى شوبله اولان معلم نك طلبه لرحغه مذكور
 اخلاقى شريعتكه حلافى دكل باسكه ايسكى علماء لرح
 احكام شريعتنى بله سويلر ارح ديمكى ده كوز ايلان
 كور اوب قولاق ايلان ايشتمش شى ارح دندر . بر
 ديانتى معلم فويلسه زمانه طلبه سينك حریت نه مانع
 بولاده مقدر دگللك ايلان متهم اولب طلبه حاضر
 زاباصتاوات ايتدلر بو سنه طرويسكى حضرت
 ايشاندى مطرود اوامش طلبه ارنيك درس قناعتلانور
 لك اولمادىغندن كتمش لرح ديه يازلدى موثوق خبره
 بنا دور شاكرد فاحشه لرح بانده واروب فايتب ايسرك
 اولغانلارى حالك طلبه ارغه تعرض ايدوب غاوغه قوپار
 دقلرندى مطرود ارحمش لرح . بر نچدى شولارنى حمايه
 قبلد قلى اوچون چقارامش لرح دور . ستاذارنه شوشى
 قدرلى افترا ايدن طلبه دن ملت نه فائلك كوتمك اوله
 ايلكان؟

۲ نچى فكر لرحى حجابنى رفع ايدوب ملتنى اخلاقى
 قلمق اوچون ديب اير و خاتون هزار فاتوش اولديغى
 حالده تياتر اويامانچ بوللار . بو حقه نه قدر تياتر
 رساله سى تاليف ايدامش وايدلك و خلق آراسنه نشر
 ايدلمكده دور رساله لرنك هر فايوسنده عشق ذكر
 ايدلب هر فايوسى زاغه تحريص ايلمكده دور .
 آخرى وار

تقریظ

«دين و معيشت» ادا حسينه مجليه اوشبو بنم
 تقریظمنى يز ما فكري رجأ ايدو ز .

موسی افندیك "ادبیات عربیه" نام رساله‌سی
 المزه واصل ولدی، کوردمکه موسی افندی وادی
 تیهک سرگردان کیمزیمور وهر خطوه سنک غلط ایدیور
 توکلا علی الله اگاده ردیه یازوب مسوده‌سی الحال
 تمام اولدی لیکن عوامغده استفاده ممکن اولسون
 ایچون رساله‌نک بر نصفنک آنلرده فهملنورلک شیلر
 ذکر ایدوله جکدر. لیکن بنم ردیه فقط ادبیات عربیه
 نک نزول عیسی دن باشلاب اخیرینه جه اولان هذیا
 ناتنه در. بولمازمو تمامنه ردیه یازوچی ملالار بو
 بابده نوم ارنب غاینده مضر در.
 طومسکی آخوند حمزه محمد امین اوغلی الحمیدی

شعر

ایسان مو سز تاتارلرنی اغواچیلر
 حقلقندن باطغغه دعواچیلر
 خاتونلرده چن حریت بولسون دیب
 مسلمانلر آراسینه اعلانچیلر
 نیلر تحصیل ایتدنکر قاچقانلاروم
 تاتارلرغغه فتنه لر ساچکانلاروم
 ر..... مجتهد دیدنگز بیت
 شریعت ننگ حدندن آشقانلاروم
 یاش قزلردن حجاب رفع اولسون دیب
 گوزلنگن میدانغه قویسون دیب
 بو اشلرگه بیک اجتهاد ایتدنکر بیت
 خانملر تیباترگه تولسون دیب
 اوهام خیال اوزره بنا قورغانلاروم
 مشقت دیب روزه نماز قویغانلاروم
 هنر دیب شریعتنی قویاسز بیت
 دین معارف یولنده بولغانلاروم
 شریعتدن طریقتدن کولگانلاروم
 ترقیغه دین مانع دیگنلاروم
 دخان چیگر پالته کیی کمال دیب
 آوروپاغه تشبه نی سویگانلاروم
 تاتارلرنی اصلاح قیلمی نیک یاطاسز
 اچ پوشقاندن پاپیروسنده طارطاسز
 افندیار اصلاح دیه دیه

اصلاحنگز افساد اولدی هیچ خطاسز
 افندیار قصه پالته کیدنکر بیت
 دینی اصلاح قیل مز دیب یوردنگز بیت
 مسنون بولغان چالمانی کیگانلرنی
 چالمانی لر دیدنگز بیت
 آچدنکر یاشل قزل کوب جراید
 بونلرده بولمادی هیچ فوائد
 عصر مز عصر جدید دیب باغروب
 یازدنکر آنلرده کوب فواید
 علم حدیث تفسیرلرگه باقمادنکر
 بونلر بزه کراکمی دیب طاشلادنکر
 دنیا آخرة مقدس علملردن
 زباصتاوبیت ایتنه ایتنه بوش قالدنگز
 یاشلر یازامت آزا طوغانلاروم
 قارتلر یات غفلت آرتا اعوانلاروم
 بو ایکی فرق دن یراق اولسون
 دین یولنده رهبر اولغانلاروم
 میکلمای غ بکف

تورلی خبرلر

کاسیم دن خبر بیرلر
 بزم کسیمده ترفیون جمعیتنه کتب خانه اویندن
 باشقه خصوصی اولارده جیولورغه پالیتسه طرفندن ممنوع
 اولدی، وکتب خاننده سویلنه چک سوزلرنی اوللا
 پالیتسه که یازوب بیررگه کیرک پالیتسه نه حقنده
 سویلشورگه رخصت بیرسه شونک حقنک غنه سویلی
 بیل چکلردر.
 صوگره مسقوده ایکنچی مسجدنه ملا محمد صفا مخدوم
 آیهف مکتبنک اهالی معلم دن راضی اولمیچه اصول جد
 ید برله اوقوتمانکر نیچه یللردن بیرلی اصول جدید برله
 اوقوتوب کیلدنکر هیچ بر فائده سی چیقمادی هم فائده
 سی اولمیجه غنی ده بلمک. اصول جدید معلملرنده دین
 وشریعت دیکان نرسه گه اعتبار یوق حرامدن
 صاقلانو یوق یوروش طوروشده آشاو اچوده مسلمانلر
 عادت یوق. شریعت محمدیه گه قارش ی حرکت ایتارگه

او گراته لر . بو کشی نی معلم ای تو ب قویار غه یار امی . هیچ بر یرده قز ان اور نبورغ وفر یمده مسلمان قیافتنگ بولغان هیچ بر معلم یوق . شریعت گه خلاف اشلر همه سی شول معلم لر دن چیقدی . یب تمام اخلاص لری قایتوب اصول قدیم نی صور یل . بو معله ده گی معلم بتونلای طوغری یولدن چققان . معا مله سی روسجه ، مسلمانلر نی یار اتمی مسلمان صویغان ایت آشامی روس صویغان ایت نی بیک یار اتوب ، آشی بالالرنی ده روسجه تر بیه ایته در . بونک ایچون مسکوا هالیسی بیک تأسفی ایدوب هر یر دن صور اشوب ، اصول جدید معلم لر نده هدایت بولمغانلغی نی بلکاچ اماملرینه مراجعت ایتکانار . بز گه طریق ضلالته کر ته طور غان اصول جدید کرک توکل ، اصول قدیم بر له او قوتسونلر بالالار مز هدایت ده فالسون دیب صور اغانلر ایش .

خارجیه نظارتنده .

پیتر بور غده ، آوستریا ایله صربیا آراسنده بحر به ننگ یقین لغی حقنده بیک فور قنچلی خبر لر سوا یلمکده در .

ویانندن شفره تلگرام آلمش در . تلگرام تو بانده گی بر ایکی سوز دن عبارتدر : « صلح بولور دیب امید ایتار که یار امی . صوغش یاقین » آوستریا صوغشقه تمام حاضر لانونب بتکان باش قوما ندان ایر تس گرسوغ فردیناند آردوعه کیمشدر . ما رت اوننده پیتر بورغ ، ویانه وسارکویه سیلو آراسنگ بر نیچه دفعه ار تلگرام تعاطی اولنمشدر .

مطبوعات حقنده زاقونو پرویقتا .

اوکتابر یستلر دن ، شوبین وکاپوستین طرفندن ، حر یت مطبوعات حقنده ترتیب ایدلکان زاقونو پرویقتا اوز افلاما یچه دو ماغ ، کر تیله جکدر . سبیزور نی اسکی قوتنده قالد وغه فرض ایدلر ایکان .

دوئللو گه چاقرمش .

دیپوتات گیگیچکوری ، کلونی آولندن ایکنچی و او چنچی دوما ژبیر شچیغی تیموشنکادن خط آلمشدر . خطنگ پورشکو یچنی دوئللو گه چاقردیغنی پورشکو یچنک اوز ینه بیلدر که اوتنه زیرا پورشکو یچنک روس خاتونلرینی تحقیق ایتو طوغر یسند غی حرکتی بیسار ایبا خلقه ضرور کیه چنک بولوب توشدر « دی .

صو باصقان .

صانواوسکی اویاز دن کیلکان خبر لر که فاراغانده ، اون دورت اولنی صو باصقان . کوب بنالر یه لکان . زاپاص اشقلر و حیوانلر هلاک بولغانلر .

ضرر .

صانوزا اولنده پر ژوف برادر لرینک فور وچدن نرسه لر اشلی طور غان فابریقه لری یانغان . ضرر یوز منک صوم حساب ایدلمکده در .

مسلمان مطبعه سی .

استرلی طماق بایلری اوز آرا شرکت یاصاب مطبعه آچاقلر .

مطبعده روس هم مسلمانچه حر فلر نی مکمل یتشد روب هر تورلی اشلر نی قبول ایدنه چکلرینی استرلی طماق دن بورایه کلمش ظریف افندی کبیروف جنابلری بیان ایتدی .

جناب حق اشلرینه رواج ویرسون .

خارجی خبرلر

آوستریا .

عسکر لر که مابلیز اتسیا یاصو همان دوام اینه . صوغش پلانلری ترتیب ایدلکان . صوغش سکز اون کوندن باشلانور دیلر . برلین برله ویانه آراسنگ چبسن تلغراف یاصاغانلر . ویانه تر موایلرنگ اشلاو چی دور تیوز قدر کشی لرنی خدمتکه چاقر غانلر . دیپلوما تیچسکی دائره لر ده شایع اولان خبر لره فاراغانده اگر آوستریا ایله صربیا آراسنده محار به چیغه فالسه روسیه هر ایکی طرفه ده قاتشه ایه جغنی بیان ایکنجکمش اورمیه .

اورمیه شهرینک وکیلی سید الممالک ، ایکی یوز قدر فدائی حاضر لمش که بونلر نی پیش واما زوغه یار دم که بیاره جکدر . ینه شوشی مقصد ایله اوچپوز قدر آتلی نرد عسکر لری حاضر لمش . بو کر دلر عمر خان نک قومانده سی آلتنده ایش .

حبس ایدلمش .

ره پتر که پیدشاور دن خبر بیرو لرینه فاراغانده ، امیر علمینه عصیان چیقار وچیلر دن بر نیچه یوز کشی

جلال آبادده حبس ايدلمشلردر. بونلرن آتوب ئوتوره چكلر ايمش.

فلوت يبارلكان.

بندر عباس ايله بوشيرده عصيان ظهور ايتدكندن اجنبي تبعه لريني محافظه ايمتك ايچون. ه دستاڭغى انكلتره فلوتلرى شو طرفلرغه كيتمشدر.

منع ايتكانلر.

بودا پشته ده رسه غزنه لرده ياز لغانغه قاراغلام آوستريا حكومتى عسك لربك حركتى وزاپاص لرتو غريسند غزنه لرغه يازونى منع ايتمشدر.

اورنبورغ خبرلرى

◆◆ يگر غنه اشلنوب تمام اولمش آفتوبا نگرمنى يانوب تلف اولمشدر. ضرر ۲۰۰ بيلك روبله اولسه كرك.

تشكر

محترم محرر افندى! اوشبو تشكر مزي ژورنال لنگز ننگ بر يرينه اورنلاشدر و نكرى اوتندك بر اداران كرىمفلر ننگ اورنبورغده غى شعبه سى نك مديرى احمد افندى آلايف جابلرى مدرسه مزگه بالالرغه مخصوص ۱۰ صوملق كتاب هديه ايلادى احمد افندى نك بوهمه مينه ممنون ايله رق ابراز تشكر ايدرز خصوصا محله مزده اوقوچى لرننگ اكثرى فقير اولد. يقارندن طولايي محله اهالي سى ده بو همته مسرور اوله رق دعا قيله لر.

ودها بوننگ امثالى صاحب همتار ننگ التفاتلرين صوك درجه محتاج ايدكلرون اعتراف ايدرك همت ايدوارون اوتنه لر.

۷ نپى مسجد حضورنده امام زاهدالله احمدجانف يگى اثرلر.

اداره مزده يگى باصلوب چقدى «كتاب الهمزان» اسمنده بر كتاب بو كتاب زمانمزده اولان بر فضل ننگ تاليف كرده سى اولدغندن هر كمكه بر دانه سنى قوللانمق تيوشلى در.

بو كتاب ننگ مندرجاتى بونلردن عبارتدر: اصول تعليم ابتدا اسلامدين امتدادى، اديان

مختلفه نك اوزوى اعتباردن ساقايديكى، طائفه نسانك تسترينه اوصاف صلوة لرى دليل بولوى، خاتونلر ايرلر تصرفندين چغوى نك بطلانى. بزلاركه كم لار سبقت ايتدى، بزلار كم لار دين اورناك آليق، امة مر- حومه نك چو چقلرينه كم لار تساط ايداچاك، ضيالى ياشلر گار عتاب و شلته، معلم لرنك اصول تعيلم كا تصر- فلرنى بش وجه اوزره فبحنى بيان، رجوليت باشقه نسوانيت باشقه لغنى بيان، قديمى معلمه ايله جديدى معلمه حقنده ميزان، رسول اكرم نك تستر حقنده كرىمه سندن سوالى، اسلاميت باشقه نصرانيت باشقه اغى، تسليه طريقچه جنين حقنده بر آيت نك معنا- سى، ديار اسلامده دهريلك قايدن پيدا اولوى، وسيله داكى دهريلك كا جريده لار نك معاونتى.

بو كتابده سويلانموش جمللر شرعگه تطبيق ايد- لسيگى كى فلسفه چيتمينه هم تطبيق ايدلمشدر بهاسى ۱۵ تين ايسته گان آدملر دين معيشت ادار سینه مر- جعت ايتسونلر.

اداره مزگه «بزنك قزان» اسمنده قزان ويستا- نكه سينك رهبرى شرف الدين افندى شهيدالدين ننگ اثرى كيدى.

شرف الدين افندى بو رساله نى قزان ويستا فكه سينه مخصوص ايتدروب چقارسده بو رساله: اهل تجارت و اهل صناعت اوچون ويستا فكهغه دائر كوب معلو- ماتنى شاملدر. «بزنك قزان» ننگ مندرجاتى: وستا- فكه نرسه و آننگ تاريخى، خارجى و داخلى مملكت لره بو كونكه قدر كوبيو ويستا فكه بولغان، بو سنه ايون، ايول، آوغوست ايلرنده قزان شهرنده بوله- چق ويستا فكه ننگ اداره سى، ويستا فكه ننگ شعبه لرى، آنلرغه قويله چق نرسه لر حقنده معلومات و آننگ پراغرامه سى ويستا فكهغه نرسه قويونك شرطلرى، قوياغان ماللرغه ميدال تعين قيلو قاعده لرى، وستا فكهغه قاتناشاچاق ادماركه كيكاشلر، و بونكا دائر بيموك معلوماتلردن عبارتدر. بو رساله صوك درجه نفيس اشلانمشدر. ازينه قاراغلامده بهاسيده ارزان ۵۰ تيسدر. اغنيا و اهل تجارته بر دانسه قوللانمق بيوك فائده ويرمچكدر.

محترم ش. افندى ننگ بو خدمته ترميك ايدمهز

ى محمدولى عبدالغنى اوغلى حسينوى

محررى فيض خان داوود